

1 Indledning

Blodforsyningen i Danmark bygger på principperne om frivillig, ubetalt og anonym bloddonation. Bloddonation i Danmark foregår i et samarbejde mellem 66 frivillige bloddonorkorps og blodbankerne, som er organiseret regionsvis.

Denne strategiplan beskriver de udfordringer, som Bloddonorerne i Danmark ser i perioden 2011 frem til 2015, og hvad Bloddonorerne i Danmark ønsker at gøre, så Danmark har en af verdens bedste blodforsyninger.

Bloddonorerne i Danmark er baseret på frivillighed. De 66 bloddonorkorps har tilknyttet 237.000 bloddonorer og ledes af en frivillig bestyrelse. Strategiplanen viser, hvordan donorkorpsbestyrelser, landskomité og forretningsudvalg ønsker at udvikle Bloddonorerne i Danmark. Der er helt sikkert en masse opgaver, som fortsat bliver løst, men der vil sikkert også være nye tiltag, som gør organisationen bedre til at hverve til og vedligeholde verdens bedste blodforsyning.

Et stort antal engagerede frivillige bestyrelsesmedlemmer og informatører bidrager til, at blodbankerne kan forsyne vores hospitaler med det blod, der er brug for til behandling af patienterne. Bloddonorerne i Danmark skal fortsat engagere nok aktive til opgaven både lokalt og på landsplan. Selvom aktive i Bloddonorerne i Danmark er frivillige og organisationen bygger på frivillighed, så er materiale og arbejdet udført professionelt.

Mission

Bloddonorerne i Danmarks formål er at sikre, at der til stadighed er bloddonorer nok, så blodbankerne kan sikre den nødvendige forsyning af blod til patientbehandlingen.

Vision

Danmark skal have verdens bedste blodforsyning, forstået som at Danmark altid er selvforsynende med blod baseret på frivillige, ubetalte og anonyme bloddonorer.

Udfordringen

Forretningsudvalget har analyseret udfordringerne for Bloddonorerne i Danmark frem til 2015.

På kort sigt falder blodforbruget, da sygehusene har fået større fokus på blodforbruget. Men til trods for det bliver det forventet, at allerede fra 2015 stiger forbruget af blod, da de store årgange nu er nået til et stadie i livet, hvor de får sygdomme, som kræver blod i behandlingen.

For at hjælpe korpserne med hvervning skal landskontoret udbrede det generelle kendskab til bloddonorsagen, så befolkningen i højere grad selv melder sig som bloddonorer eller har et bedre kendskab til sagen, når de bliver spurgt, om de vil være bloddonorer. Slutteligt skal Bloddonorerne i Danmark sikre frivillige til vores donorbestyrelser. Bestyrelsesmedlemmer, der ønsker at trappe ned eller stoppe, skal vide, at der er andre frivillige klar til at fortsætte deres indsats.

Svaret på udfordringen er beskrevet i denne strategiplan. Her kan alle med interesse for bloddonation få et overblik over vores løsningsforslag og få mulighed for at bidrage til at løse udfordringerne.

Poul Erik Herner Petersen

Jesper Villumsen

2 Struktur i strategiplanen

For at løse udfordringerne er der udpeget fire fokusområder. I arbejdet med fokusområderne er det både vurderet, hvor Bloddonorerne i Danmark allerede løser opgaverne godt og områder, som det er vigtigt at have fokus på. Du kan se en grafisk fremstilling af alle opgaver for Bloddonorerne i Danmark (Herefter betegnet som BiD) i bilag 1.

Fokusområde	Målepunkt
Antallet af bloddonorer	1. 1. januar 2015 er der 240.000 bloddonorer i Danmark
Frivillige donorkorpsbestyrelser	2. Foråret 2015. Alle bestyrelser vurderer, at de kan finde nye medlemmer til deres donorkorpsbestyrelser. 3. Alle bestyrelser vurderer, at deres korpsbestyrelse er i stand til at tilpasse deres korpsbestyrelse til nye udfordringer. 4. Alle bestyrelserne vurderer, at de er i stand til at gøre brug af de lokale medier til at kommunikere om bloddonorsagen. 5. Alle korpsbestyrelser oplever, at hvis de ønsker det, er der aktive informatører, som kan hjælpe i deres område.
Kendskab i befolkningen	6a. 50 pct. af danskere ved, at blodbankerne har brug for 25.000 nye bloddonorer om året. 6b. 80 pct. af danskere ved, at det kun tager 30 minutter at give blod. 6c. 80 pct. af danskere ved, at man skal være sund og rask for at kunne give blod. 6d. 80 pct. af danskere ved, at man kan give blod, hvis man er fyldt 17 år. 6e. 80 pct. af danskere ved, at bloddonation er ubetalt. 6f. 80 pct. af danskere ved, at bloddonorer melder sig frivilligt. 6g. 80 pct. af danskere ved, at bloddonorer er anonyme for modtageren af blodet.
Donor Nyt	7. 60 pct. af alle bloddonorer læser bladet altid eller ofte. 8. Forretningsudvalget skal senest i foråret 2015 kunne træffe beslutning om den fremtidige kommunikation til bloddonorerne.

Fokusområderne og målepunkterne bliver gennemgået på de næste fire sider. I afsnit 7 er BiDs ønsker til blodforsyningen i Danmark på de områder, hvor beslutningen ikke kan træffes i BiD.

I bilag 2 er en oversigt med opgaverne, der skal løses for at klare udfordring frem til 2015. De er sat op i den rækkefølge, som opgaverne bør løses i og ligeså vigtigt fremgår det, hvem der skal bidrage til at løse de forskellige opgaver.

3 Antallet af donorer

Det er BiD's opgave at fastholde de nuværende og hverve nye bloddonorer. Antallet af bloddonorer er en god måde til at gøre op, om korpsbestyrelserne og BiD opfylder opgaven. For de enkelte bloddonorkorps kan der være udsving i antallet af bloddonorer, men for BiD som helhed er dette et vigtigt og stabilt målepunkt, som viser, om BiD lever op til forpligtigelsen; at stille ubetalte, frivillige og anonyme bloddonorer til rådighed for blodbankerne.

Hvert år stopper cirka 10 procent af bloddonorerne på grund af alder, sygdom eller andre årsager. Korpsbestyrelserne skal hele tiden hverve nye bloddonorer. Det er også en vigtig opgave at passe på de bloddonorer, som allerede er tilknyttet det enkelte korps. Ved at måle på det samlede antal bloddonorer er begge hensyn inddraget.

MÅLEPUNKT 1: 1. januar 2015 er der 240.000 bloddonorer i Danmark

4 Frivillige donorkorpsbestyrelser

Donorkorpsbestyrelserne bygger på frivillige, som ønsker at bidrage til, at Danmark har en af verdens bedste blodforsyninger. Hvis BiD skal bestå, er det derfor vigtigt for os, at der altid er frivillige (gerne nuværende eller tidligere bloddonorer), som ønsker at deltage i arbejdet i donorkorpsbestyrelserne. Det organisatoriske arbejde i BiD skal være kendetegnet ved at være spændende, meningsfuldt og givende.

BiD har allerede mange engagerede og meget erfarne frivillige. BiD skal gøre det let for nye bestyrelsesmedlemmer at komme i gang med arbejdet for bloddonorsagen. De skal hurtigt have viden om, hvad de kan, at de kan finde gode ideer i videnbanken og at de altid kan spørge landskontoret eller regionsbestyrelsen om hjælp.

Der er kommet en del unge i BiD efter starten af informatørkorpset. BiD skal både sørge for, at de unge frivillige synes, at BiD er en organisation, hvor de har lyst til at hjælpe til, og de lokale korps får adgang til en fødekæde af mulige bestyrelsesmedlemmer.

MÅLEPUNKT 2: Foråret 2015. Alle bestyrelser vurderer, at de kan finde nye medlemmer til deres donorkorpsbestyrelser.

BiD består af 66 selvstændige donorkorps, som har forskellige vilkår. Det kan derfor være svært at lave fælles løsninger for alle donorkorps. Landskontoret stiller løsninger til rådighed, som kan lette arbejdet i bestyrelsen, og som donorkorpsbestyrelsen kan vælge at bruge.

Landskontoret løfter nogle generelle opgaver, som fx kontakten til Sundhedsstyrelsen, Organisationen af Transfusionscentre i Danmark og Dansk Selskab for Klinisk Immunologi. Der skal være et godt samarbejde mellem korpsbestyrelserne og landskontoret, og for at BiD får mest ud af dette, skal opgaver løses i et godt samarbejde med respekt for det frivillige. Korpsbestyrelserne kan altid hente råd og vejledning på landskontoret.

De lokale korps er ryggraden i BiD, og medlemmerne af korpsbestyrelserne skal derfor have mulighed for at tilegne sig viden om bloddonation, hvordan de bedst løser opgaven med at hverve til at vedligeholde donorkorpset samt generelt bestyrelsesarbejde. Landskontoret skal sørge for, at korpsbestyrelserne får adgang til uddannelse i de kompetencer.

Bestyrelserne skal have et godt samarbejde med det lokale tappepersonale og blodbanken. Gennem en god dialog bliver der en gensidig forståelse af hinandens holdninger, og problemer bliver løst.

Donorkorpsenes lokale geografiske forankring er et afgørende aktiv. Det er BiDs mål, at der ikke bliver nedlagt donorkorps. BiD er ikke blinde for, at fx strukturer på sygehusene gør det vigtigt, at donorkorpsbestyrelserne er åbne overfor nye måder at samarbejde på. Landskontoret skal kunne bidrage konstruktivt til de donorkorpsbestyrelser, som efterspørger hjælp til rekruttering af nye medlemmer eller andre udfordringer.

MÅLEPUNKT 3: Alle bestyrelser vurderer, at deres korpsbestyrelse er i stand til at tilpasse deres korpsbestyrelse til nye udfordringer (fx nye typer af donorfester, ændringer i tappestruktur eller bedre udnyttelse af korpsenes økonomi).

Korpsbestyrelserne skal vide, hvordan de kan bruge lokalaviser og lokalradioer til at profilere donorsagen, uden at de behøver at gå på gaden. Her skal landskontoret bidrage med undervisning.

Når de lokale donorkorpsbestyrelser er fortrolige med at bruge de lokale medier, skal de heller ikke være bange for at fortælle om deres indsats for at hverve nye bloddonorer. Især ikke hvis det kan medvirke til at give flere bloddonorer. Korpsbestyrelserne kan godt være stolte af, at det frivillige arbejde er kendetegnet ved at være spændende, meningsfuldt og givende. Sådant omtale kan være med til at skabe grundlaget for nye medlemmer i bestyrelserne.

MÅLEPUNKT 4: Alle bestyrelserne vurderer, at de er i stand til at gøre brug af de lokale medier til at kommunikere om bloddonorsagen.

Den lokale bestyrelse og regionsbestyrelsen bør have en god kontakt med den regionale ungdomsrepræsentant, så de i fællesskab kan sikre den lokale blodforsyning. Hvis donorkorpsbestyrelserne ønsker hjælp til finde nye informatører, så bør landskontoret have materialer til at hjælpe med dette.

Informatørerne blev oprettet i 2001. Informatørernes indsats sker i et samarbejde mellem informatørerne og de lokale korpsbestyrelser. Dette samarbejde skal fungere bedre, sådan at flere unge kommer ud og hverver nye bloddonorer - gerne én gang om året.

MÅLEPUNKT 5: Alle korpsbestyrelser oplever, at hvis de ønsker det, er der aktive informatører, som kan hjælpe i deres område.

5 Kendskab i befolkningen

Alle er enige om, at det er en god sag at donere blod, men mange har ikke besluttet, om de selv vil være bloddonor. Det kan være, fordi de aldrig er blevet spurgt, om de

vil være donor (60 procent melder sig, fordi de er blevet spurgt af en anden bloddonor), eller fordi de ikke ved, at det kun kræver 30 minutter per gang at være bloddonor. De lokale bloddonorkorps yder en stor indsats for at hverve nye bloddonorer, mens landskontorets opgave er at øge kendskabet i den brede befolkning.

Landskontoret skal prioritere at øge befolkningens kendskab til bloddonation, sådan at flere af egen kraft bliver bloddonorer. BiD vurderer, hvis befolkningen kender følgende syv budskaber, så er de godt rustet til at kunne træffe valget at blive bloddonorer.

Regionsbestyrelserne spiller også en rolle i dette arbejde, da de kan koordinere kampagner målrettet mod borgerne i deres region.

MÅLEPUNKT 6a: 50 pct. af danskere ved, at blodbankerne har brug for 25.000 nye bloddonorer om året.

MÅLEPUNKT 6b: 80 pct. af danskere ved, at det kun tager 30 minutter at give blod.

MÅLEPUNKT 6c: 80 pct. af danskere ved, at man skal være sund og rask for at kunne give blod.

MÅLEPUNKT 6d: 80 pct. af danskere ved, at man kan give blod, hvis man er fyldt 17 år.

MÅLEPUNKT 6e: 80 pct. af danskere ved, at bloddonation er ubetalt.

MÅLEPUNKT 6f: 80 pct. af danskere ved, at bloddonorer melder sig frivilligt.

MÅLEPUNKT 6g: 80 pct. af danskere ved, at bloddonorer er anonyme for modtageren af blodet.

Selv om alle informationerne er vigtige, så har BiD forsøgt at prioritere dem, sådan at energien i en travl hverdag kan lægges i de budskaber, som giver størst effekt i forhold til at få nye bloddonorer. De konkrete målepunkter bliver sat op, når forretningsudvalget har viden om befolkningens kendskab til vores budskaber. I den ideelle verden vil BiD først være tilfredse, når alle danskere i vores målgruppe kender alle syv svar.

Som det første laver Landskontoret en undersøgelse blandt ikke-bloddonorer for at finde ud af, hvorfor at de ikke er donorer, og hvordan BiD kan blive bedre til at kommunikere til dem.

6 Donor Nyt

Donor Nyt er BiDs vigtigste medie, fordi det kommer ud til alle bloddonorerne. Både dem, som giver blod jævnligt, og dem, som er i karantæne. Modtagerne af Donor Nyt bliver mindet om, at de er bloddonorer og måske, at det er tid til at blive tappet. Bladet giver lægerne en unik adgang til en kontinuerlig kommunikation om bloddonation til donorerne, sådan at bloddonorerne altid er velorienterede om reglerne for bloddonation.

Donor Nyt skal bidrage med nyttig og relevant information til bloddonorerne. Når de har læst Donor Nyt, er de blevet bekræftet i, hvorfor det er godt at give blod. Det sker ved at donorerne får kendskab til historier om folk, som modtager blodet, og de har fået mere viden om bloddonation.

For BiD og blodbankerne er nyttig og relevant viden og kendskab til karantæne regler væsentlig, sådan at bloddonorerne ikke går forgæves i blodbanken. BiD ønsker også at bloddonorerne bliver mindet om, hvorfor at de er bloddonorer, sådan at de er motiveret til fortsat at komme.

Når BiD leverer et blad med nyttig og relevant viden, så forventer vi, at antallet af læsere stiger.

MÅLEPUNKT 7: 60 pct. af alle bloddonorer læser bladet altid eller ofte.

BiD skal være forberedt på fremtiden. Ved udgangen af denne strategiperiode skal forretningsudvalget have analyseret, hvilke muligheder der er for at kommunikere til bloddonorerne. Forretningsudvalget skal undersøge mulighederne for at sprede budskabet om donorsagen. Både gennem de medier BiD bruger i dag og nye medier.

MÅLEPUNKT 8: Forretningsudvalget skal senest i foråret 2015 kunne træffe beslutning om den fremtidige kommunikation til bloddonorerne.

7 Ønsker

Der er flere emner, som berører det at være bloddonor, som ligger uden for BiD. Det afholder os ikke fra at have klart formulerede ønsker til disse.

7.1 *Én dansk blodforsyning*

BiD arbejder for tættest mulig samarbejde mellem blodbankerne. BiD mener, at et samarbejde bidrager til at sikre optimalt brug af ressourcerne i blodforsyningen. Det er fx udveksling af blodkomponenter mellem regionerne, og at de eksisterende systemer bliver udbygget, så de frit kan udveksle informationer (donorerne kan blive tappet i hele landet uden at skulle begynde forfra). Ønsket om en blodforsyning skal ikke forveksles med tappesteder, hvor det er BiDs ønske, at tappestederne er spredt ud over landet og tilgængelige for bloddonorerne.

7.2 *Karantæne regler*

BiD arbejder for ens karantæne regler i hele landet. En væsentlig del af at være en velmotiveret bloddonor er, at donoren forstår, hvorfor kravene i karantæne reglerne er, som de er. Det skaber forvirring, når der er forskellige fortolkninger af karantæne regler i landets blodbanker. Det kan også være svært at forklare reglerne, når noget er acceptabelt i en blodbank men ikke i en anden. Donorerne accepterer normalt afvisningsreglerne, hvis der er en god begrundelse.

7.3 *Internationalt arbejde*

BiD følger Europarådets linje om at fremme frivillig, ubetalt blodgivning overalt i verden. BiD kæmper for, at der i EU ikke må finde betalt bloddonation sted, og at det

hurtigst muligt bør udfases i alle EU-lande. BiD deltager på verdensplan i IFBDO's arbejde for ubetalt bloddonation.

Langt de fleste af verdens lande kan lære af det danske system, og det er derfor vigtigt, at BiD udbreder kendskabet til vores yderst velfungerende donororganisation. BiD ønsker gennem deltagelse i konkrete projekter i andre lande at udbrede en god måde at sikre blodforsyningen.

7.4 Donorservice

Sammen med blodbankerne skal regionsbestyrelserne fastlægge minimumskrav til donorservice. Det er særligt vigtigt at have en god dialog, når der sker ændringer af tappesteder. Andre områder er frister for indkaldelse første gang, åbningstider, tappefrekvens, acceptable ventetider, parkeringspladser osv. I en god løbende dialog med blodbankerne ønsker BiD at udvikle donorservicen til et endnu højere niveau. Dette er vigtigt, da tappepersonalet har den direkte kontakt til bloddonorerne.

7.5 Bloddonor er ikke patienter

BiD repræsenterer bloddonorerne. De er sunde og raske personer, som har valgt at stille deres blod og tid til rådighed for frivillig, ubetalt og anonym bloddonation. BiD arbejder for deres rettigheder. BiD mener, at lovgivningen skal tage hensyn til, at bloddonorers rolle er forskellig fra fx patienter. Bloddonorernes rettigheder bør fremgå eksplicit af den relevante lovgivning.

8 Bilag 1 Grafisk fremstilling af opgaverne ved BiD

